Bijlage 5

Adviesrapport

Jaarrekening 2016
&
Begroting 2018

Gemeenschappelijke Regeling Milieusamenwerking Afvalverwerking Regio Nijmegen

MARN

GEMEENTE Nijmegen

Gemeente Nijmegen
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Michiel van Seventer
Peggy van Gemert RA/AA
April 2017

Inhoudsopgave

.....in één oogopslag 3
Inleiding 4
1. Advies 6
1.1 Advies bij de Jaarrekening 6
1.2 Advies bij de eerste begrotingswijziging 2017 6
1.3 Advies bij de Begroting 2018 7
2. Kaders 8
2.1 BRN normen 8
2.2 BBV aanpassingen begroting 2018 8
3. Algemeen 9
4. Jaarrekening 10
4.1 algemeen 10
4.2 Controleverklaring accountant 10
4.3 Fiscaliteiten 10
4.4 Begroting 2016 en managementrapportages 10
4.5 Resultaatanalyse 10
4.6 Balanstoelichting 11
4.7 Voorstel bestemming resultaat 11
5. Begroting 2018 12
5.1 Algemeen 12
5.2 BRN normen, BBV normen en overige kaders 12
5.3 1e Begrotingswijziging 2017 i.v.m. grondverkoop ARN 12
5.4 Begrotingsanalyse 2018 13
5.5 Deelnemersontvangsten 14
5.6 Meerjarenbegroting 14
6. Weerstandsvermogen 15
6.1 Algemene reserve 15
6.2 Bestemmingsreserves 15
6.3 Risico's 15
Bijlage deelnemersbijdragen 16
Bijlage verloop 20 jarige lening en bestemmingsreserve 17

.....in één oogopslag

JAARREKENING 2016

Goedkeurende accountantsverklaring

Rekeningresultaat: € 450.670,-

Winstbestemming: 100%

Deelnemende gemeenten pro rata aantal inwoners.

VERMOGENSPOSITIE

Algemene reserve € nihil,
alleen post onvoorzien10.000

Norm Algemene reserve € nihil

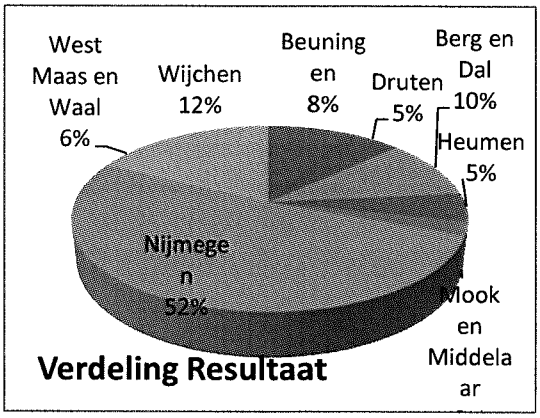
Bestemmingsreserves € 66.565

BEGROTING 2017

-Sluitend met een saldo van € 11.077.010; na besluitvorming inzake bestemmingsreserve € 518.396 positief

BEGROTING 2018

-Sluitend met een voordelig saldo van € 145.746; na besluitvorming over bestemmingsreserve € 555.719 positief

ADVIES

-in te stemmen met de jaarrekening 2016 en het resultaatbestemmingsvoorstel;
- in te stemmen met de begrotingswijziging 2017 en begroting 2018,behoudens de verwerking van de grondverkoop ARN in de balans als langlopende schuld aan deelnemende gemeenten. In plaats hiervan een bestemmingsreserve instellen, waaruit jaarlijks de bijdrage aan gemeenten uit betaald kan worden;
- de meerjarenraming voor kennisgeving aan te nemen.

DEELNEMERS ONTVANGSTEN

Gemeente	Jaarrekening 2016 in euro's	Begroting 2017*	Begroting 2018*
Beuningen	38.382	39.023	41.832
Druten	28.423	28.632	30.693
Berg en Dal	52.231	53.560	57.416
Heumen	25.284	25.304	27.126
Mook& Middelaar	15.604	11.995	12.858
Nijmegen	259.358	267.720	286.996
West Maas Waal	30.414	29.022	31.112
Wijchen	61.398	63.140	67.686
Totaal	**511.095**	**518.396**	**555.719**

begroting na verwerking voorstellen advies

Inleiding

Dit adviesrapport gaat zowel over de jaarrekening 2016 als de begrotingswijziging 2017 en de begroting 2018, meerjarenraming 2019-2021 van de MARN.

In de jaarstukken legt de MARN aan de deelnemende gemeenten verantwoording af over het gevoerde beleid in 2016. In de eerste begrotingswijziging worden de effecten van de verkoop van gronden in 2017 aan de ARN B.V. inzichtelijk gemaakt. In de begroting 2018 legt de MARN de raming voor over het jaar 2018 en wordt inzicht geboden in de meerjarenraming 2019-2022.

Deze notitie bevat de uitkomsten van de beoordeling jaarstukken 2016, de gewijzigde begroting 2017 en de begroting 2018.
Hierbij is een advies geformuleerd ten behoeve van de zienswijze die gevraagd wordt van de deelnemende gemeenten bij de begrotingswijziging 2017, de begroting 2018, en een advies bij de vaststelling jaarrekening 2016 en winstbestemming 2016.
Op 13 en 24 april hebben wij onze bevindingen besproken met dhr. Mr. G.J.M. Schulkes

Tijdschema zienswijze
De rekening 2016 en de begroting 2018 is aan de deelnemende gemeenten aangeboden op 27 maart, respectievelijk 13 april. Volgens de BRN planning geeft de adviesfunctie een advies aan deelnemende gemeenten op 28 april en zullen gemeenten uiterlijk 19 juni hun zienswijze indienen. De vaststelling van deze begroting en jaarrekening is gepland op 6 juli door het AB (oorspronkelijk was dit gepland op 20 juni).
De MARN heeft verzocht om de zienswijze vóór 14 juni 2017 in te dienen teneinde het DB de mogelijkheid te bieden om de zienswijzen te vertalen naar wijzigingen die in het AB van 6 juli behandeld kunnen worden. Uiteraard hebben gemeenten die hier niet aan kunnen voldoen als gevolg van de interne raadsplanning wel de mogelijkheid om in later stadium hun zienswijze in te brengen.

Werkwijze Adviesfunctie
Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie). De Adviesfunctie beoordeelt de jaarstukken en begroting en brengt hierover advies uit aan de regiogemeenten.

De Adviesfunctie is gepositioneerd bij de gemeente Nijmegen. Vertrekpunt bij de beoordeling van de jaarstukken zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), vastgesteld door de gemeenten in de Regio Nijmegen. Hieraan wordt getoetst.

De beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaat de Adviesfunctie uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richt de Adviesfunctie zich op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij worden de bevindingen in het accountantsverslag meegenomen. Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van de Adviesfunctie.

De beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN normen en richt zich vooral op het jaar 2018. De meerjarenraming wordt met name gebruikt als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.
Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van de Adviesfunctie.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting worden de risico's en de risicobeheersing in ogenschouw genomen en wordt de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve, beoordeeld.

1. Advies

1.1 Advies bij de Jaarrekening

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de MARN om:

- in te stemmen met het Jaarverslag en Jaarrekening 2016 van de MARN.
- In te stemmen met de resultaatbestemming 2016, zoals voorgesteld door het DB van de MARN en het bedrag van € 450.670 uit te keren aan de deelnemende gemeenten.
- Het restant projectenbudget van € 60.425 uit te keren aan deelnemende gemeenten.

1.2 Advies bij de eerste begrotingswijziging 2017

Wij adviseren de deelnemende gemeenten om:

A. in te stemmen met de eerste (aangepaste) begrotingswijziging 2017 sluitend met een voordelig exploitatieresultaat van **€ 11.077.010**

B. De MARN per 1 januari 2017 een bestemmingsreserve, "uit te keren bedragen aan gemeenten" in te laten stellen, waarin een bedrag wat in de komende 20 jaar aan gemeenten uitgekeerd zal worden, wordt gestort. Het doel van deze reserve is het mogelijk maken van een jaarlijkse bijdrage (uit de reserve) aan gemeenten gedurende 20 jaar. De storting kan zijn € 10.955.463, zijnde de winst op de verkoop gronden. Dit bedrag kan dan via een annuïteiten principe vrijvallen teneinde een jaarlijks gelijkblijvende opbrengst in de begroting te realiseren. Jaarlijkse exploitatiebaat rente en vrijval reserve is dan € 741.374. Na de bestemming van de verkoopopbrengst is het voordelig saldo van de begroting 2017 na wijziging **€ 121.547 positief.**

C. Uit de bestemmingsreserve in 2017 een bedrag van € 396.849 vrij te laten vallen als uitkering aan gemeenten over 2017. Hiermee wordt het resultaat van de begroting na wijziging 2017 **€ 518.396 positief.**

D. Indien de ARN BV in de aandeelhoudersvergadering van 28 mei 2017 besluit om een dividenduitkering te doen aan de deelnemers, het AB te adviseren dit dividend uit te keren aan de deelnemende gemeenten.

1.3 Advies bij de Begroting 2018

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van MARN om:

Op grond van de voorliggende begroting 2018 en meerjarenbegroting 2019-2021 van de MARN adviseren wij de deelnemende gemeenten om:

- in te stemmen met de begroting 2018 van de MARN, met inachtneming van de besluitvorming zoals geadviseerd bij de begrotingswijziging 2017.

- de meerjarenraming 2019-2021 van de MARN voor kennisgeving aan te nemen.

2. Kaders

2.1 BRN normen

De MARN kent geen gemeentelijke bijdragen. De exploitatie wordt gedekt met huren en pachten die de MARN ontvangt van de ARN B.V. In totaal betreft dit in 2016 een bedrag van € 674.794.
De algemene afspraak over indexering is voor de MARN niet van toepassing
De begroting is later (14 april) ontvangen dan volgens de BRN afspraken, maar nog wel binnen de termijnen dat de adviesfunctie tijdig (28 april) een beoordeling kon geven.

2.2 BBV aanpassingen begroting 2018

Het BBV is ook van toepassing op Gemeenschappelijke Regelingen. In 2016 is een aantal vernieuwingen doorgevoerd die gevolgen hebben voor de inrichting van begroting en rekening. Voor de gemeenschappelijke regelingen zijn deze wijzigingen van toepassing vanaf het begrotingsjaar 2018. De invoering van taakvelden en het afzonderlijk in beeld brengen van overhead zijn twee belangrijke wijzigingen. Ook bij gemeenten heeft deze wijziging impact en moet er aansluiting gezocht worden tussen de verantwoording van de gemeentelijke bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen in de juiste taakvelden en de wijze waarop de GR de gemeentelijke bijdrage verantwoordt. Overhead neemt hierbij een bijzondere plaats in.
Om dit uit te werken heeft de commissie BBV in oktober 2016 een notitie Verbonden partijen gepubliceerd. Onderstaand zijn de stellige uitspraken en de relevante toelichting zoals door de commissie is gepubliceerd opgenomen. Voor een volledige versie wordt verwezen naar: http://www.commissiebbv.nl/

Stellige uitspraak 1

Bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen moeten als directe lasten op de taakvelden worden geboekt. De bijdragen worden aan de lastenkant bij gemeenten en batenkant bij gemeenschappelijke regelingen verwerkt zonder afsplitsing van de overhead naar het taakveld Overhead. Aan de lastenkant bij de gemeenschappelijke regelingen vindt de afsplitsing van de overhead op het taakveld Overhead wel plaats.

Stellige uitspraak 2

Wanneer de gemeenschappelijke regeling overheadtaken van de gemeente uitvoert, dan wordt de bijdrage voor deze gemeentelijke overheadtaken aan de lastenkant bij gemeenten en batenkant bij gemeenschappelijke regelingen wel op het taakveld Overhead begroot en verantwoord.

3. Algemeen

De belangrijkste gebeurtenis is dat de gronden van de GR MARN aan ARN B.V. zijn verkocht voor een bedrag van € 11,5 miljoen. De verkoop betreft zowel de gronden waar de afvalverwerkingsinrichting op staat als de stortlocatie en het tussenterrein. De MARN heeft nu geen gronden meer in bezit.

Ook alle daarmee verband houdende rechten met ARN (huur en pacht) komen dus te vervallen

Het aangaan van privaatrechtelijke rechtshandelingen is een bevoegdheid van het Dagelijks Bestuur. Gelet op de importantie van een dergelijk besluit heeft het Dagelijks Bestuur het Algemeen Bestuur geïnformeerd over het voorgenomen besluit. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur een informatieve nota richting deelnemende gemeenten ter informatie gezonden.

Deze verkoop heeft plaatsgevonden in 2017. De ARN B.V. heeft de aankoop gefinancierd door een langlopende lening bij de MARN af te sluiten Gekozen is voor een vorm waarbij ARN B.V. een jaarlijks bedrag betaalt in 12 maandelijkse termijnen over een periode van 20 jaar, waarbij een rentepercentage wordt gehanteerd dat marktconform is en waarbij door ARN een risicotoeslag wordt betaald zoals gebruikelijk voor dergelijke transacties in de markt. De ARN B.V. en MARN hebben een derde deskundige, KPMG, verzocht te komen met een berekening voor rente en risico-opslag uitgaande van een verkoopprijs van € 11,500.000. Dit heeft geresulteerd in een jaarbedrag dat MARN van ARN ontvangt van € 768.600 (volgens notitie was dit € 745.000) per jaar. Dit bestaat uit een afbetaling en een rente percentage (met opslag voor risico) van 3,09% (was ten tijde van de notitie 2,73%).

Ter verhoging van de zekerheid van aflossing van de lening (u/g) door de ARN aan de MARN is een hypotheek gevestigd.(wordt uiterlijk begin mei geeffectueerd)

Aandachtspunt voor de toekomst is dat de verkoop van de grond met zich meebrengt dat na afloop van de afbetalingen er geen middelen beschikbaar komen voor de MARN en dus de deelnemende gemeenten. Dit is dus over 20 jaar.

Met deze transactie hangt ook samen dat de zekerheden die tegenover de bestaande langlopende aflossingsvrije lening (O/g) van € 2.000.000 stonden, voor een heel groot deel is vervallen. Omdat de duur van de afbetalingen en rentebetalingen op de aan de ARN verstrekte geldlening eindig is (20 jaar) is het wenselijk dat de kasgeldlening in maximaal dezelfde periode wordt afgelost. Om die reden wordt de huidige kasgeldlening waarbij niets wordt afgelost, naar een vaste aflosbare geldlening (annuitair)met een looptijd van 20 jaar omgezet. Dit zal plaatsvinden per 1 juli 2017. De hiermee samenhangende rentelast is geraamd op 1,45%. De rente stijgt daarmee van de huidige 0,2% naar 1.45%. Het werkelijke percentage is per 1 juli bekend.

Het belang als aandeelhouder in ARN van 37.5% is overigens ongewijzigd (idem stemrecht 39,4%).

Teneinde de effecten van deze verkoop en de omzetting van de lening voor het boekjaar 2017 inzichtelijk te maken is een begrotingswijziging 2017 aangeboden.

4. Jaarrekening

4.1 algemeen

In algemene zin verwijzen wij hier naar de inhoud van het jaarverslag (zie blz. 1 t/m 5).
Er is geen sprake van bijzondere (beleids)wijzigingen. De garantiestelling ARN is per 1 januari 2016 komen te vervallen.
Opgevallen is dat er geen dividenduitkering van de ARN is ontvangen. Volgens toelichting is de afspraak met de ARN BV dat tot en met het boekjaar 2014 pas dividend kan worden uitgekeerd wanneer de winst meer dan € 1 miljoen bedraagt. Dit was over het boekjaar 2014 niet aan de orde. De winst is dan ook toegevoegd aan het eigen vermogen van de ARN BV. Deze afspraak is gemaakt naar aanleiding van verstrekte korting op het tarief vanaf 2010. Deze afspraak is gemaakt tussen ARN B.V. en haar aandeelhouders. Ingaande boekjaar 2015 vervalt deze afspraak en nemen de aandeelhouders een besluit over de dividenduitkeringen. Over 2015 is wel een winst gemaakt door de ARN, maar in de aandeelhoudersvergadering is besloten om geen dividend uit te keren maar de winst te besteden aan extra onderhoud. De algemene Vergadering van aandeelhouders moet zich nog uitspreken over het jaar 2016. Mocht hieruit een dividenduitkering volgen dan wordt aan het AB van de MARN geadviseerd om deze direct uit te kering in 2017.

4.2 Controleverklaring accountant

De MARN heeft over 2016 een goedkeurende accountantsverklaring gekregen inzake getrouwheid en financiële rechtmatigheid. Er zijn geen verdere bijzonderheden opgenomen in het rapport van Deloitte. De rekening voldoet aan de wettelijke eisen (o.a. Fido, het BBV en de WNT).
Het jaarverslag is verenigbaar met de rekening.

4.3 Fiscaliteiten

De Marn is volledig in de BTW-heffing betrokken en geniet een vooraftrek van 99%. De activiteiten van de MARN worden niet als VPB plichtige activiteiten aangemerkt. De verkoop van de grond wordt als vermogensbeheer beschouwd. Overigens heeft de belastingdienst nog geen definitief uitsluitsel gegeven over deze, overigens goed onderbouwde, aannames.

4.4 Begroting 2016 en managementrapportages

De kolom begroting 2016 in de jaarrekening sluit aan met de begroting inclusief wijzigingen 2016.

4.5 Resultaatanalyse

Het resultaat over 2016 bedraagt € 450.670 na mutaties in de bestemmingsreserve. Begroot was een resultaat van € 463.000. Belangrijkste oorzaken zijn het niet geraamde klimaatprogramma (per saldo bijna € 12.000), meeruitgaven netwerkondersteuning (€ 14.600) en daartegenover lagere rentekosten, diversen en deels vrijval onvoorzien.

Voor projecten was in 2016 een budget beschikbaar van € 100.000. Hiervoor zijn een aantal projecten uitgevoerd.
De projecten hebben samen € 39.575 gekost en een bedrag van € 60.425 zal uitgekeerd worden aan de deelnemende gemeenten.

	Verbetering textiel inzameling	Duurzame warmte particulieren	Financiering Zonatlas	Totaal	Budget	Terug te betalen
Beuningen	€ 1.633	€ 2.850	€ 1.404	€ 5.887	€ 10.343	€ 4.457
Druten	€ 1.633	€ 2.850	€ 1.404	€ 5.887	€ 9.419	€ 3.532
Berg en Dal	€ 1.633	€ 2.850	€ 1.404	€ 5.887	€ 11.556	€ 5.669
Heumen	€ 1.633	€ 2.850	€ 1.404	€ 5.887	€ 9.173	€ 3.286
Mook & Middelaar	€ -	€ 2.850	€ -	€ 2.850	€ 8.026	€ 5.176
Nijmegen	€ 1.633	€ -	€ 1.404	€ 3.037	€ 29.651	€ 26.614
West Maas en Waal	€ -	€ 2.850	€ 1.404	€ 4.254	€ 9.437	€ 5.183
Wijchen	€ 1.633	€ 2.850	€ 1.404	€ 5.887	€ 12.394	€ 6.507
Totaal	**€ 9.800**	**€ 19.950**	**€ 9.825**	**€ 39.575**	**€ 100.000**	**€ 60.425**

4.6 Balanstoelichting

Het debiteurensaldo van afgerond € 200.000 blijkt te bestaan uit een betalingsverplichting van ARN, welke begin 2017 is afgewikkeld.

Stille reserve

De deelneming in de ARN is op de balans opgenomen voor de verkrijgingsprijs van € 1.701.675. Het zichtbare Eigen Vermogen bij ARN bedraagt ultimo 2015 € 17.080.897.
Een stille reserve bij de MARN derhalve: van 37,5% * 17 mln. = € 6.375.000 minus kapitaalverstrekking van 1,7 mln.
In totaal niet uit balans blijkende stille reserve: € 4.675.000.
De vermogenspositie wordt afzonderlijk in hoofdstuk 6. behandeld.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

Voorgesteld wordt het voordelig resultaat uit te keren aan de deelnemende gemeenten naar rato van inwonertal.
De verdeling van het resultaat over de gemeenten is opgenomen een tabel in de bijlage.

5. Begroting 2018

5.1 Algemeen

In algemene zin wordt opgemerkt dat de verkoop van gronden en rechten aan ARN past binnen het beleid zoals vastgesteld in de 'Toekomstvisie MARN'. MARN blijft als rechtspersoon bestaan en zal zich voornamelijk richten op de relatie met ARN.
Projecten zullen in de toekomst niet meer door MARN worden gefinancierd, maar door de deelnemers zelf. Besluitvorming hierover zal medio 2017 plaatsvinden.

5.2 BRN normen, BBV normen en overige kaders

De begroting 2018 is later beschikbaar gekomen (concept vanaf 13 april dan in de planning was opgenomen.
Verder is aan de afgesproken BRN-normen voldaan; indexering is niet van toepassing.
Ten aanzien van de BBV normen is wel voldaan aan het opnemen van kengetallen. De begroting is niet opgesteld naar de voorgeschreven taakvelden.

5.3 1e Begrotingswijziging 2017 i.v.m. grondverkoop ARN

Over de grondverkoop aan ARN (ad. € 11,5 miljoen) is een afzonderlijke notitie opgesteld, waarin alle afwegingen en onderbouwing van de transactie aan de orde komen. Groot deel van de in de notitie vermelde overwegingen zijn opgenomen in hoofdstuk 3. De uitkomst van de verkoop is opgenomen in de eerste begrotingswijziging 2017.

In 2017 wordt de opbrengst van de verkoop en de afboeking van de gronden verantwoord. Dit leidt tot een forse baat in de exploitatie van per saldo circa € 11 miljoen. De begrotingswijziging geeft geen uitsluitsel over de resultaatbestemming van dit voordelig exploitatieresultaat.

De doorkijk op de balans per ultimo 2018 laat zien dat een langlopende verplichting inzake deze grondtransactie is opgenomen.
Dat impliceert dat het resultaat uit 2017 in één keer aan de gemeenten is "uitgekeerd". Betekent dat gemeenten deze baat ook in één keer in hun jaarrekening 2017 moeten verantwoorden.
Vervolgens wordt de "uitkering ineens" gefinancierd door een langlopende schuld aan de gemeenten, waartegenover gemeenten een vordering op hun balans hebben staan. Gevolg voor gemeenten is dat zij niet meer een jaarlijks gelijkblijvend bedrag aan baten inzake MARN in hun begroting en rekening kunnen opnemen. Alleen de rentecomponent is dan een baat. De aflossingscomponent is dan een balansmutatie.
Deze situatie is in het PFO besproken en als ongewenst bestempeld.

Men heeft de wens uitgesproken om de winstbestemming bij de MARN te laten luiden:
"toevoegen van het voordelig resultaat van de verkooptransactie aan een nieuwe bestemmingsreserve "uit te keren bedragen aan gemeenten". De voorwaarden bij deze reserve te stellen op een jaarlijkse bijdrage uit de reserve aan gemeenten gedurende 20 jaar, waarbij de onttrekking uit de reserve tezamen met de rentecomponent een gelijk bedrag zijn (annuitair)

Volgens de raming zal het resultaat 2017 uitkomen op € 11.077.015.

Bij het advies over de begrotingswijziging is aangegeven hoe hier verder mee omgegaan kan worden. Ter verhoging van het inzicht wordt onderstaand een specificatie gegeven van de beslispunten:

A.	in te stemmen met de eerste (aangepaste) begrotingswijziging 2017 sluitend met een voordelig exploitatieresultaat van	€ 11.077.010
B	De MARN per 1 januari 2017 een bestemmingsreserve, "uit te keren bedragen aan gemeenten" in te laten stellen, waarin een bedrag wat in de komende 20 jaar aan gemeenten uitgekeerd zal worden, wordt gestort. Het doel van deze reserve is het mogelijk maken van een jaarlijkse bijdrage (uit de reserve) aan gemeenten gedurende 20 jaar. De storting kan zijn € 10.955.463, zijnde de winst op de verkoop gronden. Dit bedrag kan dan via een annuïteiten principe vrij te vallen teneinde een jaarlijks gelijkblijvende opbrengst in de begroting te realiseren. Jaarlijkse exploitatiebaat rente en vrijval reserve is dan € 741.374.	-/-€ 10.955.463
A-B	Saldo na besluit B	€ 121.547
C	Uit de bestemmingsreserve in 2017 een bedrag van € 396.849 vrij te laten vallen als uitkering aan gemeenten over 2017.	€ 396.849
A-B+C	Saldo na besluitvorming B en C; uit te keren aan gemeenten over 2017	€ 518.396
D	Indien de ARN BV in de aandeelhoudersvergadering van 28 mei 2017 besluit om een dividenduitkering te doen aan de deelnemers, het AB te adviseren dit dividend uit te keren aan de deelnemende gemeenten	PM
	Uit te keren aan gemeenten over 2017	€ 518.396 plus PM

Verdere bijzonderheid in deze begrotingswijziging is het overhevelen van € 50.000 uit het projectenbudget naar een te leveren bijdrage circulaire economie. Voor dit project werken de DAR, de ARN en de MARN samen. Ter financiering van dit project is bij de MARN € 50.000 gereserveerd. Het resterend projectenbudget is vooralsnog in de begroting 2017 opgenomen. Meer bedoeld als reservering voor het circulaire economie project, dan voor overige projecten. Daarvan is wel duidelijk dat ze niet meer via de MARN gaan lopen, alleen een formeel besluit over stopzetten projecten moet nog genomen worden.

5.4 Begrotingsanalyse 2018

Zoals in de vorige paragraaf is toegelicht kan de opbrengst uit de verkopen aan ARN, uit te keren aan deelnemende gemeenten, op twee manieren worden vormgegeven:

1. Een langlopende verplichting als schuld aan de deelnemende gemeenten opnemen in de balans van de MARN. Gemeenten verkrijgen hiermee een vordering op de MARN, welke volgens het vastgestelde aflossingsschema jaarlijks tot uitkering komt;
2. Een bestemmingsreserve opnemen op de balans, waaruit jaarlijks een vast bedrag aan deelnemende gemeenten wordt uitgekeerd. Deze uitkeringen komen ten gunste van de gemeentelijke exploitaties.

De voorliggende begroting 2018 is opgesteld volgens optie 1. In het portefeuillehouders-overleg is echter de voorkeur uitgesproken voor optie 2. (bestemmingsreserve), in verband met de jaarlijkse bijdrage ten behoeve van de exploitatie. De berekende bijdragen in dit advies zijn overeenkomstig deze voorkeur opgenomen.

In de begroting zijn de projectkosten niet meer opgenomen.

5.5 Deelnemersontvangsten

In een tabel opgenomen in de bijlage is weergegeven welk aandeel in de rentecomponent van de langlopende lening aan de ARN aan de deelnemers wordt uitgekeerd, is aangegeven welk aandeel in de vrijval bestemmingsreserve wordt uitgekeerd, en worden de overige exploitatielasten als bijdrage aan de MARN zichtbaar gemaakt. Per saldo is dit de verdeling van het exploitatiesaldo.

5.6 Meerjarenbegroting

In dit stadium kan de meerjarenbegroting 2019-2021 voor kennisgeving worden aangenomen.
Ook hier geldt de opmerking, dat n.a.v. het al dan niet instellen van een bestemmingsreserve de cijfers nog kunnen wijzigen.

6. Weerstandsvermogen

6.1 Algemene reserve

De Algemene reserve is opgeheven aan de hand van de in 2014 besproken notitie weerstandsvermogen. Er wordt nu alleen nog een post onvoorzien van € 10.000 aangehouden.

Het rekeningresultaat van € 450.670 wordt geheel uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

6.2 Bestemmingsreserves

Op blz. 20 in de rekening 2016 wordt een overzicht gegeven van enkele stortingen en onttrekkingen. Het bedrag in de huidige bestemmingsreserve van € 66.565 is o.a. bedoeld voor het klimaatprogramma. Zoals hiervoor aangegeven wordt geadviseerd om vanaf 2017 een bestemmingsreserve in te stellen n.a.v. de opbrengst uit grondverkoop aan ARN.
Algemene reserve

Bestemmingsreserve
Het verloop van de bestemmingsreserves is als volgt:

Verloop Reserves in euro's	**1 januari 2016**	**Mutaties 2016**	**31 december 2016**
Bodemprogramma	9.030	-/- 9.030	0
Klimaatprogramma	52.069	-/-11.926	66.565
		+/+26.422	
Ten behoeve van aflossing lening	59.082	-/-59.082	0
Totaal	**120.181**		**66.565**

Na besluitvorming over de verwerking van de verkoop grond aan de ARN zal de bestemmingsreserve "uit te betalen aan gemeenten" worden toegevoegd.

6.3 Risico's

De risico's van MARN zijn zeer beperkt. Door het AB is in juni 2014 besloten dat de MARN geen weerstandsvermogen dient aan te houden anders dan de € 10.000 in de post onvoorzien.

Naar aanleiding van de overdracht van grond en afkoop van rechten kan gesteld worden dat de risico's voor de MARN verder zijn gereduceerd. De MARN bezit immers geen gronden meer en kan dus niet meer aangesproken worden op toekomstige verantwoordelijkheden voor oplevering van schone gronden.

Bijlage deelnemersbijdragen

		2016		in euro's
Gemeente	inwoneraantal	bijdrage 2016	uit te keren projectbudget	Totaal 2016
Beuningen	25.282	33.925	4.457	38.382
Druten	18.550	24.891	3.532	28.423
Berg en Dal	34.700	46.562	5.669	52.231
Heumen	16.394	21.998	3.286	25.284
Mook en Middelaar	7.771	10.428	5.176	15.604
Nijmegen	173.450	232.744	26.614	259.358
West Maas en Waal	18.803	25.231	5.183	30.414
Wijchen	40.907	54.891	6.507	61.398
TOTAAL	**335.857**	**450.670**	**60.425**	**511.095**

		2017				in euro's
Gemeente	inwoneraantal	aandeel in bestemmingsreserve	vrijval bestemmingsreserve	aandeel rente	overige kosten MARN	Totaal 2017
Beuningen	25.282	824.684	29.873	25.934	-16.785	39.023
Druten	18.550	605.090	21.919	19.029	-12.315	28.632
Berg en Dal	34.700	1.131.894	41.002	35.596	-23.038	53.560
Heumen	16.394	534.763	19.371	16.817	-10.884	25.304
Mook en Middelaar	7.771	253.486	9.182	7.972	-5.159	11.995
Nijmegen	173.450	5.657.840	204.949	177.927	-115.155	267.720
West Maas en Waal	18.803	613.343	22.218	19.288	-12.483	29.022
Wijchen	40.907	1.334.363	48.336	41.963	-27.158	63.140
TOTAAL	**335.857**	**10.955.463**	**396.849**	**344.525**	**-222.978**	**518.396**

		2018			in euro's
Gemeente	inwoneraantal	aandeel in rente	vrijval bestemmingsreserve	bijdrage aan MARN	Totaal 2018
Beuningen	25.282	24.950	30.861	-13.978	41.832
Druten	18.550	18.306	22.644	-10.256	30.693
Berg en Dal	34.700	34.244	42.358	-19.186	57.416
Heumen	16.394	16.178	20.012	-9.064	27.126
Mook en Middelaar	7.771	7.669	9.486	-4.297	12.858
Nijmegen	173.450	171.169	211.726	-95.900	286.996
West Maas en Waal	18.803	18.556	22.952	-10.396	31.112
Wijchen	40.907	40.369	49.934	-22.617	67.686
TOTAAL	**335.857**	**331.441**	**409.973**	**-185.695**	**555.719**

Bijlage verloop 20 jarige lening en bestemmingsreserve

	lening			Bestemmingsreserve	
	Rente	Aflossing	Restant aan einde jaar	vrijval in de exploitatie	restant eind van het jaar
1-jan-17			11.500.000		10.955.463
2017	344.525	424.076	11.075.924	396.849	10.558.614
2018	331.441	437.200	10.638.724	409.973	10.148.641
2019	317.911	450.682	10.188.042	423.455	9.725.186
2020	303.985	464.616	9.723.426	437.389	9.287.797
2021	289.517	479.067	9.244.359	451.840	8.835.957
2022					
etc					